

‘Het ergste wat een bouwer kan overkomen, is dat het werk wordt stilgelegd’, meent Pieter Clerx van Bouwend Nederland. Met betere informatie en een nieuw soortenbeleid zijn zowel de natuur als de ondernemer gediend, verwacht hij.

‘De bouwer is niet meer per se de grote vijand’

Pieter Clerx (58) is trots op het Bouwhuis, het opvallende en tegelijkertijd ook bescheiden tehuis van Bouwend Nederland. Maar natuur, zo moet hij toegeven, is ver te zoeken. Zijn werkkamer biedt uitzicht over de A12 en de rafelrand van Zoetermeer; het dichtstbijzijnde plukje groen staat op de bovenste verdieping: een groepje den- nen op het terras van de kantine.

Bijna 29 jaar geleden kwam privaatrechtjurist mr. Pieter Clerx terecht bij de belangenorganisatie voor het bouw- bedrijf. Als er moet worden meegepraat over nieuwe regelgeving waar de 4500 aangesloten bouwbedrijven mee van doen krijgen – ‘een stuk of tien miljarden- bedrijven tot bedrijfjes met man, vrouw, knecht’ – dan is Clerx van de partij. Zo maakte hij deel uit van de Task Force Impuls Soortenbeleid en is hij mede-pleitbezorger voor het drieluik leefgebiedenbenadering, gegevens- autoriteit en gedragscodes.

‘Met onze gedragscode gaat het momenteel rampzalig’, verzucht Clerx. ‘De code die we samen met de project- ontwikkelaars van de NEPROM hebben opgesteld, is nog steeds niet definitief goedgekeurd. Maar goed, het idee is op zich prima. Nu moet een bouwer ontheffing vragen voor echt elke activiteit waarbij beschermde soor- ten in het gedrang komen, terwijl de Dienst Landelijk Gebied helemaal niet toekomt aan de beoordeling ervan. In plaats daarvan komen gedragscodes: als je volgens zo’n code handelt, hoef je niet elke keer ontheffing aan te vragen.’

Levert dat ook iets op voor de natuur? Het idee is toch dat er een schepje bovenop moet.

‘Als we volgens protocollen kunnen gaan werken, dan zullen bouwers en projectontwikkelaars eerder in het proces met de natuur aan de slag kunnen. Ik voorzie een zelfde ontwikkeling als in de archeologie, met gecertifi- ceerde onderzoeksbureaus die voorwerk verrichten. Bij de Betuweroute is al het onderzoek tot ieders tevreden- heid voorafgaand aan het project uitgevoerd’, aldus Clerx.

‘Het nieuwe beleid is zeker een stimulans voor onze leden eerder in het proces serieus rekening te houden met de natuur. De tijd van de zwart-wit tegenstellingen, wij bouwen en jullie zijn van de natuur, die is voorbij. De bouwer is niet meer per se de grote vijand. Er zijn contacten met Natuurmonumenten en onze voorman Elco Brinkman denkt mee over de ontwikkeling van het cultuurlandschap.’

Rik Nijland

Kunnen ook uw kleinere leden bij die cultuurumslag aanhaken?

‘Daar ligt een belangrijke taak voor de overheid. Die moet zorgen dat bestaande natuurgegevens op een goede manier beschikbaar komen. Zonder goede gege- vens stagneert het proces. Je kunt de bouwer van drie huizen niet ellenlange, dure natuuronderzoeken laten uit- voeren. Ook wij hebben daarom aangedrongen op de komst van de Gegevensautoriteit Natuur. Brinkman heeft zelfs nog persoonlijk gelobbyd om de daarvoor benodig- de 20 miljoen uit de pot met aardgasgelden te halen.’

‘Omdat de gegevens van het Natuurloket momenteel niet up to date zijn, zag je dat ecologische adviesbureaus de markt gingen overnemen. Dan krijg je verdere ver- snijpering en een slechte toegankelijkheid van informa- tie. Met de Gegevensautoriteit is ook de kwaliteit van de gegevens gewaarborgd. Daar is bij juridische procedures dan alvast geen discussie meer over mogelijk.’

Bovendien verwacht Clerx verlost te zijn van diersoorten die zich pas tijdens het bouwproces melden, zoals Oeverzwaluwen die de zandlichamen van een nieuwe weg gebruiken om te nestelen. ‘Dat biedt tegenstanders, die in een eerdere fase in het ongelijk zijn gesteld nu vaak een nieuwe kans. Die bellen dan de politie: daar zitten beschermde zwaluwen. Ik verwacht dat zo’n klacht in de toekomst geen kans meer maakt, die beesten zijn immers niet geregistreerd. Dat is echt een probleem, want het ergste wat een bouwer kan overkomen, is dat het werk wordt stilgelegd.’

En de leefgebiedenbenadering?

‘Inderdaad, ook aan de leefgebiedenbenadering hebben we ons gecommitteerd. Volgens mij is de essentie daar- van dat er meer naar het grote geheel wordt gekeken en details voor lief worden genomen. Het gaat bij het nieuwe beleid om de mate van instandhouding van een soort. Als er daar duizend exemplaren van die soort zitten en hier nog eens tien, dan is het niet per se nodig om ook die tien te beschermen. Dat is natuurlijk een vooruit- gang.’